

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) योग

परीक्षा : नोव्हेंबर/डिसेंबर – २०२४

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- योग तत्त्वज्ञान (भाग-५) (YC – 501/ YC-5011)

दिनांक : ३०/११/२०२४

गुण : ६०

वेळ : स. १०.०० ते. दु. १२.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १) कर्मयोगाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 - २) भारतीय दर्शनातील मोक्ष संकल्पना स्पष्ट करा.
 - ३) ज्ञानी पुरुषाच्या गुणांचे वर्णन करा.
 - ४) कोणत्याही दोन सिद्धींचे वर्णन करा.
 - ५) गीतारहस्य ग्रंथावर निबंध लिहा.
 - ६) श्रवण मनन निधिध्यास यांची ज्ञानमार्गात आवश्यकता का आहे ?
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- १) अष्टसिद्धींचे वर्णन करा.
 - २) जपयोगाबद्दल तुमच्या शब्दात लिहा.
 - ३) मंत्र संकल्पना स्पष्ट करा.
 - ४) गीतारहस्यातील कर्मयोगशास्त्र विशद करा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- १) वाणीचे प्रकार
 - २) भक्तांचे प्रकार
 - ३) संयम
 - ४) मुक्ती

Translation in English

Sub: Yoga Philosophy (Part-V) (YC-501/YC-5011)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1) Explain the nature of Karma Yoga.
- 2) Explain the concept of Moksha in Indian philosophy.
- 3) Describe the qualities of a Dnyani Purush.
- 4) Describe any two Siddhis.
- 5) Write an essay on Gitarahasya..
- 6) Why are Shravan, Manan, Nidhidhyas required in '*Dnyanmarga*'?

Q.2. Answer the following questions in short. (Any Two) (10)

- 1) Describe the Ashtasiddhis.
- 2) Write in your own words about Japa Yoga.
- 3) Explain the concept of Mantra.
- 4) Elaborate Karma Yogashastra in Geetharasha.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 1) Types of *Vani*
- 2) Types of devotees
- 3) Sanyam
- 4) Mukti
